

Előfizetési árak:
 egész évre 4 ft., félévre 2 ft.,
 negyedévre 1 ft.
Egyes szám ára 8 kr
 hirdetések mérsékelt árak szerint.

**A lap megjelenik minden va-
 sárnap**
 Felelős szerkesztő:
FUCHS ANTAL

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Arpád-ut 20.,
 hová a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Kéziratok vissza nem adtnak.

Kiadóhivatal: Arpád-ut 20.,
 hová a lap anyagi részét illető köz-
 lemények és előfizetési pénzek küldendők
Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL

UJPEST-ÉS RÁKOSPALOTA KÖZSÉGEK TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAPJA

Az építkezési szabályrendelet.

Pestvármegye végre-valahára megalkotta Ujpest község építkezési szabályrendeletét.

Ez a szabályrendelet ma már jogérvényes.

Hogy erre a szabályrendeletre Ujpesten égető szükség volt, azt mindenki nagyon jól tudja.

Eddig építhetett mindenki úgy, amint akart; ma már szigorúan kell mindenkinek ragaszkodnia a szabályrendelet rendelkezéseire.

Érdekes tudni, hogy az építkezési engedélyeket a járási főszolgabíró adja ki, míg a községi előjáróság csupán véleményezési joggal bír.

És ez így nagyon helyesen van.

A felelősség ekként megoszlik, de meg bizonyára több figyelemmel és pontossággal fognak a beadott építkezési tervek fölülvizsgálatni.

Az építkezési szabályrendelet életbe léptetésével, igaz, sok kellemetlenség járul a régi háztulajdonosokra, már mint azokra, kiknek házaik rozogtak, a kiknek csatornái nincsenek, a kik — bár nem tudva — jogtalanul foglaltak el közterületet.

Igy a szabályrendelet feljogosítja az előjáróságot, hogy ha valamely háznak külseje oly feltűnően elhanyagolt állapotban van, hogy közmegegyezést kelt, a házat a tulajdonos költségére kijavíttatja s egyben őt megbüntetés végett a járási főszolgabírónak bejelentheti.

Kötelező a házi csatorna építése ott, a hol közcsatorna vonul végig az utcán.

Ha a háztulajdonos vonakodnék építtetni, a községi előjáróság közbeveti magát, a csatornát megépítteti s ennek költségeit a háztulajdonostól közadók módjára behajtja.

Az ereszesatornákra is áll ez a szabály. Az utcai homlokzaton ház ereszesatorna nélkül meg nem türetik.

A kerítések is bosszankodásokra fognak alkalmat adni, mert ezentul minden, akár beépített, akár üres telket egy év leforgása alatt minden oldalról fal-, deszka-, vagy léczkerítéssel kell bekeríteni. Mitöbb azokat, melyek rozogt állapotban vannak vagy nem ütök meg az 1.90 méter magasságot, el kell távolítani és új kerítéssel pótolni.

A kutakra nézve is átvés intézkedést találunk a szabályrendeletben. Jelesül új nyílt kutakat építeni ezentul tilos, a már meglevők 3 év alatt zártakká alakítandók át, addig is azonban legalább 0.95 mtr. magas, szilárd kávéval látandók el.

Üdvözöljük a szabályrendelet amaz intézkedését is, hogy a bolternyők, előre álló ezimtblák, kifüggesztett üzleti czéglvények a járda fölött 2 1/2 méter magasságban helyezhetők el.

Tessék meggyőződni, hogy lehet-e az alacsonyban elhelyezett bolternyők miatt az Árpád-úton vagy pláne a róm. kath. bazár üzletei előtt a nélkül járni, hogy meg ne kelljen magunkat hajtani?

Ezeknek az ernyőknek eltávolítását bizony a községi előjáróság hamarosan elrendelhetné.

A mi a telekfelosztást illeti, erre nézve a szabályrendelet úgy intézkedik,

hogy minden egyes házteleknek legkevesebb 250 négyszögöl térfogattal kell bírnia. Ezelőtt építettek házat 70—120 négyszögmeternyi területre. Ha az majdan körül lesz építve, az egészségre káros bacillusok fészkévé válnak.

Végül a mi az épületek használatba vételét illeti, ezentul nem a községi orvos adja meg az engedélyt, hanem az építkezési bizottságszakszertü véleménye alapján a községi előjáróság.

Ezeket tartalmazza fővonásaiban az új szabályrendelet.

Azokat a kellemetlenségeket, bosszankodásokat, melyek minden újításkor felszínre kerülnek, le fogjuk küzdeni és be fogjuk látni, hogy községünk rohamos fejlődése közepett e szabályrendelet égető szükségünket képezte.

Amint értesülünk a községi előjáróság a szabályrendeletet nyomda útján sokszorosítottja és 10 krajczárért mindenki rendelkezésére adja.

Az iparos tanoncziskola vizsgái és munkakiállítása.

Az újpesti tanoncziskola vizsgái nagy számu érdeklődő iparos jelenlétben múlt vasárnap délután 3 órakor tartattak meg. A vizsgákon megjelent Volfner Tivadar orsz. gy. képviselő, Zsoldos János jegyző, Kárpáti József ipariskolai bizottsági elnök, Mady Lajos ipariskolai igazgató, Busfy István ipartestületi elnök, Pohl Károly ipartestületi titkár, és számos iparos és ügybarát, kik a legnagyobb érdeklődéssel hallgatták végig a tanonczok jó feleleteit. A vizsgák után az egész társaság a tanonczok rajz- és munkakiállítását szemlelték meg, a hol Nemeth Gyula és Bauer Soma rajztanárokkal az élen számos iparos varakozott. A megjelentek a legnagyobb elismeré-

A „KÖZÉRDEK” TÁRCZÁJA

Anyámnak.*

Megszárgult a levél a fán,
 Bucsuozunk el, édes anyám!
 Sárga levél perog a tarlóra...
 Talán ez volt az utolsó óra?!

Útra kél a vándor fecske:
 Össze hoz-e a szerencse?
 Elpusztult már a mi kicsiny fészünk.
 Csak az emlék sebe maradt nekünk.

Korán jön a hűvös este,
 Őszi der a fát megeste;
 Hervadt kárját az ég felé tárja,
 A szegény fa maga marad árva.

Vége a virágos nyárnak,
 Őszi szelek sirva járnak.
 Iszen vedel, édes anyám, meglásd:
 Nem látjuk mi soha többé egymást!

*) Mutatvány Tóth Béla „Uttalanul” című verskötetéből.

Az újpesti tanítók mulatsága.

(1897. évi június 26-án.)

Egész bizonyossággal nem tudtam, hogy a tanítók ezt a mulatságot csakugyan azért rendezték-e, mert segélyalapjukat akarták gyarapítani, vagy pedig azért-e, hogy mielőtt megkezdlenék a pihenőt, jól kimulassák magukat?

A mikor végig néztem a dísztingvált társaságon, éppen ezen kérdés megoldásán tör-

tem a fejemet, megpillantott engem Farkas Pistáné ó nagysága.

Azaz, hogy nem egészen így volt a dolog; én pillantottam meg ő nagyságát és önkénytelenül is feleje húzódtam.

Azaz, hogy ez sem egészen így volt, mert nem önkénytelenül, hanem előre megfontolt elhatározással siettem hozzá, mert a mióta családjával Ujpestet elhagyta, azóta nem láttam.

Azaz, hogy ez sem a tiszta igazság, mert a múlt het esütőtök napján saját lakásukban, a budai vörös-kereszt telepen, volt szerencsém az általa kínált cognacból ihatni.

Mi hát az igaz most már mindezekből?

Én pillantottam-e meg? ő pillantott-e meg engem? önkénytelenül vagy előre megfontolt szándékkal húzódtam-e feleje?

Ha igaz, hogy a múlt heten náluk cognagokoztam, úgy egész határozottsággal állíthatom, hogy önkénytelenül közeledtem feleje, mert a ki engem cognagkal kínált, az iránt szerfelett halás vagyok és maradok.

Azt pedig, hogy náluk csakugyan cognagokoztam, nyomban beigazolta a férj a Pista, a ki a mikor a mulatság tetőpontra hágott, vissza vonult tarokkozni. Ez a kérdés tehát teljesen tisztán áll.

Denique az önkénytelen közeledésnek a vége az lett, hogy utoljára is ott álltam ő nagysága előtt.

Azon kezdte ő nagysága, hogy a mulatságon igen sokan vannak s így a tanítók segély-

egyletének alapja bizonyára jelentékeny összeggel fog gyarapodni.

— Ahá! gondoltam magamban, itt a megoldása annak a kérdésnek, hogy azért rendezték-e a tanítók ezt a mulatságot mert segély alapjukat akarták gyarapítani?

Igenis azért.

Mert ha a mulatás lett volna a cél, úgy a tanítói és tanítónői kar teljesebb számban jelent volna meg.

Egyik tanító urat meg is interpelláltam e miatt.

Azt felelte, hogy azért nem jött el valamennyi tanító és tanítónő, mert a casinói helyiségben nem fert volna el — ennek szük volta miatt, különösen miután sok vendég ígerte meg részvételét, a kik nagyobbrészt meg is jöttek.

Ebből megtudja az olvasó, hogy a mulatságon nemcsak tanítók és tanítónők, de sok más is vett részt.

Ott van például Schmiéd Richárdné. Ő ugyan aligha volt valaha tanítónő s mégis kütűnően érezte magát, mellette Gligorescu Gusztó, a kit onnan hat ökörrrel sem lehetett volna elhuzatni, Gönczy Pálné sem tanítónő, mégis oly kedélyesen csicsérgett jobbra-balra, mintha csak a katedrán tanulta volna, Kolossváry Gyuláné, meg a sógornője Kolossváry Elvira és a másik a Melánia oly kedélyes hangulatban voltak, mintha csak nem is professzorok közt mozogtak volna, Erkel Mariska, meg a Sárka, Mozzon Józsefnevel együtt úgy ki pi-

résüket fejezték ki a sikeres kiállítás fölött, mely az idén igazán igen fényesnek mondható.

Nagy haladást tapasztaltunk a rajzoktatás terén, de különösen a szakrajzolásban, melyekből szebbnél-szebb rajzokat láttunk, de különösen a fa-, fém- és építészeti szakrajzok kötötték le a szemlélő figyelmét.

A munkakiállítás főleg a fa és fémipar dominált, mely e terén nagy haladást mutat fel. De azért a többi iparágak is igen szépen és gyönyörű munkákkal voltak képviselve, a melyek úgy a mesterek mint a tanoncok dicséretére valtak.

A kiállításon 229 kiállító 257 tárgyval vett részt, ami az ilyen rögtönzött kiállításokon ritkaság számba megy. A kiállítás vasárnap délután, hétfőn és kedden volt nyitva, a mikor mindig nagyszamu közönség szemlélte meg a csinos és szépen elrendezett tárgyakat.

A kiállítást kedden délután ünnepélyesen zárták be és ugyanakkor osztatták ki a kiállítók között a jutalom-díjak is. Meg pedig Nyíri Balint III. b) osztályu tanuló szép rajzaiért kapta a közönség által adományozott 25 frtos *millenniumi községi díjat*.

Ezen kívül kiosztatott:

10 drb. I. oszt. 10 koronás jutalom.

20 > II. > 5 > >

30 > III. > 3 > >

40 > IV. > 2 > >

Az összes jutalom-díjak 220 frt értéket képviseltek, melyek a községi millenniumi díjon és 15 frt ipariskolai alap-díjan kívül adakozás útján folytak be.

A jutalmazásnak e fényes jele bizonyára buzdítólag fog hatni a tanoncokra és a jövőben nagy versengést fog előidezni.

A jutalmak kiosztása után a jelenlévő vendégek sörözésre gyűltek össze az igazgatói irodába, miközben Csepreghy Pál szép szavakkal Mady Lajos igazgatóra, Kárpáti József biz. elnökre és a tantestületre emelt poharat, utána pedig Bauer Soma rajztanár és Mady Lajos igazgató az iparosokat elvette.

Ezzel véget ért az ünnepély. Részünkről is elismerésünket fejezzük ki a tantestület buzgó fáradságáért és kerjük az iparosokat, hogy úgy a saját, mint az ipar fellendülése érdekében támogassák a tantestület nemes törekvéseit, a mely, mint most is bebizonyította, önzetlen törekvéssel hordja szíven az ipar fejlődését.

Alagi nyári löversenyek.

Az alagi második nyári meeting nagy közönség jelenlétében múlt vasárnap vette kezdetét, mert a kanikulai hőség dacára 3 különvonalat repítette ki a kies Alagra a sport-dzomjas közönséget. A versenyek lefolyása erdős volt, mert az egyes futamokban, kivéve a gát- és akadályversenyt szép szamu ló állt a starthoz. Balesetben sem volt many, mert

ruhtak a táncban, mintha holmi szilaj jogászgyerek forgatta volna meg őket — pedig tanítóik is táncoltak velők. Dr. Hedervári Ernőné már a professzori karhoz számítja magát a férje révén, a ki egészségügyi tanár, nyilván azért is ilt. Gallanner Lujza igazgató és annak huga, Anna társaságában. De már Hedervári Bözsike ismét távol áll attól, hogy tanítónő legyen, mindamellett közel áll a tanári karhoz azon egyszerű oknál fogva, mert ő még tanul — igaz — enekelni. Ha oly jól fog tudni egykoron enekelni, mint a hogy táncolni tud, úgy meg fog elegendhetni magával. Mady Lajosné, Geduly Lajosné és Dezső Lajosné azonban szinten fűzi valami a pedagógusokhoz. Guranyi Istvánnal együtt. Az első kettőnek férje most is foglalkozik oktatással, az utóbbi kettő pedig maga foglalkozott oktatással, mielőtt a rózsalánc urókhöz, parancsolójukhoz nem fűzte őket. Ellenben ismét nem tanítónők Latisz Juliska, Krapp Mariska, a Langer nővérek, Janovszky Etel, Böhm Katicza, Guranyi Irma, Gyurki Szidi, Kagern Fany, Linter Irén, Mártonffy Etelka, Mauritz Juliska, Pohl Emma, Tirque Marianne, Tanesa Margit, Arenstorf Frida, a Neuzsl nővérek és a két kis Veszler leány; a Berta és az Irén. De nem tanítónő a Mady Vilmácska sem, mégis ott volt es kedvvel táncolt a többiekkel együtt.

Ezek után azt hihetné az ember, hogy a kik tanítók vagy tanítónők, azok a mulatságon komolykodtak.

a gátversenyben Szemere főhadnagy „Lelkem II.”-vel, a befordulónál felbukott s ajánlatan maradt a versenypályán. — Komolyabb baja azonban nem történt, mert a következő versenynapon már újra nyeregbe áll.

A versenyeket különben Kreutzbruck főhadnagy a champion urlovas és a fiatal Pejachevits gróf dominálták, mert előbbi 3. az utóbbi két győzelmet aratott.

Remek lovaglast végzett az utolsó versenyben Kreutzbruck főhadnagy Geiszt lován „Tonchette”-n, amelyen közvetlenül a csel előtt gyönyörű rush-sal tört elő s nyerte meg vele a versenyt. Ezenkívül „Marengo”-t és „Csekót” hozta be elsőként.

Pejachevits gróf „Leder” és „Tiszán” aratott diadalt.

A versenyek alatt az a hír terjedt el a közönség között, hogy a hamburgi derbyt magyar lo „Tip-Top” nyerte meg; ez a hír azonban sajnos hamis volt, mert a másnap mar tudott az hivatalosan közölt versenyeredmény szerint ez a díj is „Frankenmühl” révén megmaradt a németeknek. Általában a monarchia lötenyesztése nem állhat valami magas niveau, legalább ezt bizonyítják az eddigi versenyeredmények s felő, hogy a németek erkösen revanche-ot vesznek egyszerre az idén az általunk fölük sok éven át elhozott díjakért; mert a német lovak a mi classicus és nagyobb díjjal dotált versenyünkbe be vannak nevezve, s mert hatarozottan állítjuk, hogy az ő lovaik jobbak mint a mieink.

A második nap szenzációja a sziami királynak Choulalongkorn-nak és kíséretének megjelenése volt a versenypályán. A keleti uralkodó külön vonaton érkezett közvetlenül az első verseny megkezdése előtt, a jelenlévők eljenzése közt ment a részére rezervált páholyba, ahonnan nagy érdeklődéssel nézte a löversenyt és kíséretével angol nyelven elenken társalgott.

Alag sem hitte volna sóhasem, hogy egy főbb ezer kilométerre fekvő távoli ország souverain uralkodója eljön ide löversenyt nézni! De azon turbarátok, akik a totalizateuron játszani is szoktak, sem hitték, hogy az ő filereik egy része Sziámba is ekerül; pedig ez megtörtént, mert Chira herceg a sziami királyi a második futamban induló „Majkóst” 50 frttal meglepte a totalizateurnel s mint-hogy az első lett, kapott is 320 kemény forintot, amelyeket azután elveszíteni alkalma nem volt, mert a sziami király a második futam befejezése után kíséretével elhagyta a versenyteret.

Kreutzbruck e napon is 3 győzelmet aratott elsőként hozván be „Cypriust”, „Csekót” és az utolsó futamban „Werther”. Ez az utolsó verseny rendkívül kelés volt. A távoszlóptól a cselig „Werther”, „Marengo” és „Etoile” erősen küzdve haladtak fej-fej mellett s a közönség nem is tudta, hogy melyik volt a nyerő. Bi-

Kerestem is arcukon az iskolai szigort de bizvást állíthatom hogy annak minden vonását az iskolák falai közt hagytak. Csintalan Lujza, Delti Erna, a Hóbert nővérek, Kutrovits Ella, Lifter Jolan, Reumetter Juliska, Rottler Maria, a Somlyai nővérek és Veszlerovszky Mariska, Árpási Istvánné, Hochshorerne, Hóbert Belane, Dr. Troján Alajosné, Baumgarten Etelka mindmegannyian jó kedelyiel mulattak es mulattattak.

A már megnevezett hölgyeken kívül meg ott voltak: Benedek Samuné, özv. Delti Palne, Egyenesty Istvánné, Földes Karolyne, Frank Antalné, Grensó Sándorné, Gyürky Jozsefné, Horer Karolyne, Kiss Belané, Kanovits Zoltánné, Kheftner Lajosné, Kutrovics Sándorné, Lindt Jánosné, Langer Istvánné, özv. Mártonffyné, Mauritz Gáborné, Matejka Jozsefné, Nemeth Gyulané, Rottler Ferenczné, özv. Tanca Gyulané, Veszlerovszky Jánosné, özv. Veszler Gáborné és Wüsztner Henrikné.

A mulatság jól sikerült, a mben nagy része van a rendezőségnek, melynek minden tagja figyelmes, lapintatos volt es dicséretre való szereteire méltóságot tanusított de része van az időjárásnak is, mely a szabadban való tartózkodást felette kellemessé tette.

Ami pedig az erkölcsi sikert illeti, e részben hozzá járult a cassino választmánya is, mert helyiségeit díjmentesen bocsájtotta rendelkezésre.

Kriz-kraz.

rói itélet szerint Werther nyerte rövid fejhosszal. E miatt zugóldás is volt, mert sokan az állítótták, hogy holt verseny volt a a kettő között, míg „Etoile” nyakhosszal maradt le harmadiknak.

A kétévesek versenyében „Dobina” aratott könnyű győzelmet, habár erre első napi futása alapján épen nem szolgált rá.

Julius 10. és 11-en Siofokon rendez az Urlovasok szövetekezele löversenyeket.

Heti tájékoztató.

Julius hó.

4. vasárnap. Udatrik. Az eszakamerikai államok függetlenség nyilvánítása 1776.

5. hétfő. Sarolta. István főherceg megnyitja az első népképviselői országgyűlést 1848.

6. kedd. Ezsiás. Huss J. szül. 1369, elégett 1415. születése napján. A pest-pilis-solt-kiskunmegyei hivatalos tanítótestület közgyűlése Halason d. e. 8 órakor.

7. szerda. Eszter. A bolgár szobranje Kóburg Ferdinándot fejedelemmé választja 1887.

8. csütörtök. Kilián. A villatrancai bekeköles 1859.

9. péntek. Lujza. II. Ferdinánd császár szül. 1587.

10. szombat. Irma. Kalvin Janos, a ref. vallás alapítója szül. 1509. Az upesti torna-es vivo-egylet nyári mulatsága a rákos-palotai parkvendéglőben.

HIREK.

— Személyi hírek. Karolyi Sándor gróf múlt kedden hosszabb tartózkodásra Gieichenbergbe utazott.

— Esküvő. Berger Lipót vasúti hivatalnok ma d. e. fel 11 órakor tartja esküvőjét a dohány-utcai templomban Goldmark Kornelia kisasszonnyal. Goldmark Ignác kedves leányával.

— Esküvő. Revai Gyula Sándor upesti állami elemi iskolai tanító jövő csütörtökön d. e. 11 órakor vezeti oltárhoz a rom. kath. templomban Neuzsl Mariska kisasszonyt.

— A hivatalos lapból. A helyügyminiszter Korbay Károly dr. államrendőrségi segédfogalmazót a X. fizetési osztály második fokozatába leplett elő. A vallás- es közoktatásügyi miniszter Juhász Ida upesti polg. leányiskolai segédtanítónőt a XI. fizetési osztály első fokozatába leplett elő.

— Az Ujpesti izr. nőegylet által építendő leányröház czejára adakoztak: Dr. Hedervári Sománé urnó 500 frt, Leiner Jozsefné urnó 100 frt, Herzfelder Emma 100 frt, Leiner Simon ur 300 frt, Kohn Miklós ur 300 frt. Összesen 1300 frt.

— A tanítói segelyegylet javára június 26-án tartott majális alkalmával teülfizettek: B. Illek Vince plebanos gondokszági elnök 50 frt, Kämmer Janos 10 frt, Smederer J. 3 frt 50 kr., Csépesanyi Bela, Tyrman Jozsef Dr. Varázséj Bela 2—2 frtot, Schreiber Gyulané 1 frt 50 kr., Selek Jozsef, Szücs Karoly, Lindt Janos, Gligoreszko Agost, Lukacsorics Gyula, Szemró György, Farkas J. Sonnenfeld Adolf, Szvoboda Gusztavne 1—1 frtot, Freizinger Etelka, Gruber Jozsef, Dr. Hedervári Soma 50—50 kr. Fogadjak ez uton is a t. segelyegylet halas köszönetét. Ujpest 1897 jul. 1. Kiss Béla a segelyegylet elnöke.

— Megjutalmazott tanulok. A helybeli áll. polgári fluiskola zárvizsgalata alkalmával a következő jó tanulók részesültek jutalomkönyvekben: Weisz Jozsef, Richter Janos, Izsó Janos, Hirsch Géza, Bazsó Karoly, Mohary Antal, Bottlik Gyula, Buday Sándor, Frankendorfer Róbert, Káldy Gyula, Arvay Odön, Nagy Janos es Rippel Herman I-só osztályu nőrendekek. Kovács Lajos, Shvartz Jenő, Tollár Istvan, Schvartz Emil, Horvath Ferencz es Leber Ernő II-ik osztályosok, Horvath Imre es Einwag Lipót III-ik osztályosok: Horvath Lajos, Szikora Janos, Schön Jenő, Szvoboda Lajos, Popper Jozsef, Bankó István Weigl Jenő, Poth Lajos, Drabos Lajos, es Bauer Zsigmond IV-ik osztályosok. Gratulálunk a törekvő ifjaknak.

— Az elemi iskolák vizsgai múlt szombaton véget értek. A vizsgákon mindenütt nagy szamu közönség es erdeklődő szülő jelent meg, hogy meghallgathassák az apró gyermekcsereg jó-rossz feleleteit. Általában néhány gyenge

osztály kivételével az eredmény igen jó volt, a mi mindenestire a derek tantestület dícséretére válik. Most a tanítók és tanulóik élvezik a pihenés kellemes napjait, míg a szeptember hó ismét új munkára fogja hívni. A tantestületnek legtöbb tagja már elutazott legváltózat teendő az egészség gyarapítására és új erő gyűjtésére.

— **Az újpesti ev. ref. egyház** 1897 augusztus 7-én a rákospalotai parkvendéglő helyiségében nyári táncvizsgát rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belepti-díj: 1 korona. A táncmulatság kedvezőtlen idő esetén is meg fog tartatni. Felülfizetések a jötekonyczelra való tekintetből köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Ejjeli 1 órakor Budapestre és Újpestre külön vonat indul.

— **Az »Ujpesti Agost. hitv. Evang. Egyház«** 1897-ik évi augusztus hó 19-én (csütörtökön) a rákospalotai parkvendéglő helyiségében nyári táncvizsgát rendez. Személyjegy 50 kr. Kezdeté esti 8 órakor. Jegyek válthatók a bizeltság tagjainal és a táncvizsga napján a penztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A táncvizsga a jelzett napon minden körülmények közt megtartatik.

— **Hosszu betegség.** Az »Első újpesti Keil-felé takaré- és segélyszövetkezet« már regen beteg. Orvosai felhasználnak minden rendelkezésre álló szert, hogy életét megmentsék. Az eddig alkalmazott orvosok kevesebbe arra voltak szánva, hogy a beteget radikálisan gyógyítsák, mint inkább, arra hogy a beteg életét hova-tovább húzzák. A beteg végét úgy a hogy, míg a kezelőorvos utóbb azt vette észre, hogy ereje napról-napra fogy s közel áll a katasztrófa. A kezelő orvos felelőssége tudatában a napokban consiliumot tartott, a mely alkalommal egyik orvos újabb szert ajánlott, hogy a beteget a közel álló végkimerüléstől megmentsék. Könnyen érthető, hogy az egyet ez időszertint orvosok Műhírad Henrik felszámolási bizottsági elnök. Az elnök ur belátta, hogy a hitelezők mindegyre jobban támadják követeléseikkel az egyület, melynek az egylet elözet nem tud. E végből hívta egybe a felszámolási bizottság tagjait, a kik közül megjelent Gerő József, Radics Dávid, Fuchs Antal bizottsági tagok Dr. Kiss Sándor jelenlegi ügyészszel, továbbá az egylet régi elnöke Lukátsovics Gyula, nemkülönbben az egylet igazgatósági tagjai közül Hajnal Alajos és Czigler József.

Az elnök konstataulta, hogy a folyó ügyek bonyolítása ezeljából penzre van szükség. Ezenél fogva a felszámolási bizottság azt határozta, hogy a régi elnökök és igazgatósági tagokat fel fogja szidítani, hogy fejéknél 1000—1000 frtot fizessenek be az egylet pénztárába, különben az egylet fizetési kötelezettségeinek eleget tenni nem tudva, összehívja a közgyűlést, bejelentendő a esődöt. A jelen volt Lukátsovics Gyula kijelentette, hogy a mennyiben ő már 8000 frtot adozott, további áldozatra nem hajlandó, míg Czigler József szinten nem érzi magát indítva a fizetésre, — a mint állítja — ő már evekkel ezelőtt közgyűlés közbenjöttével figyelmeztette az igazgatóságot az egyletben burjánzó piskosmanipulátorra, és ebből kifolyólag követelte is dr. Steinhart Bódog volt ügyész és Varnai Jakab könyvelő-titkar uraknak az egylet eléről való eltávolításukat, mindennek dacára az elnök s az igazgatóság mitsem tett. Általában a volt igazgatóság tagjai Pilátusként mossák a kezüket és minden bajt a volt ügyészre Dr. Steinhart Bódogra és a titkár-könyvelőre Varnai Jakabra hárítanak, mint a kik tetszésük szerint gazdálkodtak a pénzzel s orruknál fogva vezették őket. Részünkről csak ama közérdekű ohajunknak adunk kifejezést, hogy a felszámoló bizottság az egylet kínos vergődéseinek immár vessen véget. Ezt elvárjuk a bizottságtól, melynek tisztességében és ereyében kétkedni nincs eddig okunk.

— **A halál torkából.** Bügeleisen Mór újpesti fodrászüzlet tulajdonos nejére könnyen végzetessé válhatott volna mult heten a helybeli uszodában való fürdés. Bügeleisenne ugyanis vigan lubickolt az uszoda melyített helyen, a mikor a tranbulinról egy másik hölgy ugrott közvetlenül melleje a vízbe. Ettől Bügeleisenne annyira megijedt hogy lelekzete elakadt s egezrao sikolylyal ateltan a víz alá merült. A keletkezett zür-zavarban az uszoda derek uszómestere, Hoffmann Ede

tartotta meg lelekjelenletét s felrehajitva szalmakalapját Bügeleisenne után ugrott s őt a biztos halál torkából kimentette. A derek uszómester ezen eselekedete nem szorul dícséretre.

— **Nyilvános köszönet.** Az újpesti állami polgári fiúiskola jó tanulóinak megjutalmazásához kegyesek voltak hozzájárulni: Kohn és Fried gyártulajdonosok 10 frttal; Mauthner Testvérek és tarsaik czeg 10 frttal, a »Ujpesti takarékpénztár« 5 frttal, az »Ujpesti ált. önszegélyző egyesület« 5 frttal, az »Ujpesti keresk. és iparbank« 5 frttal és a »Ujpesti-deki takarékpénztár« 5 frttal. A kegyesszívű adakozóknak ez uton mond a megjutalmazottak nevében hálás köszönetet az igazgatóság.

IRODALOM.

— **Értesítők.** A polgári fiúiskola értesítője a »Slöjd a polgári fiúiskolában« című, Batory Dezső tanár által írt szép értekezéssel kezdődik, melyben a szerző igen helyesen fejtegeti a »Slöjdnök« a polgári fiúiskolákban való tanításának szükségét. Ezt követi az igazgatói jelentés, melyben az egész tanév eseményei részletesen vannak feltüntetve. Örömmel olvastuk az igazgatói jelentésben, hogy a tantestület a polgári iskolának 7 osztályuval való fejlesztése ezeljából a gondnokság után felterjesztést intézett a közoktatásügyi miniszterhez és reméljük, hogy a miniszter ez ügyben minél előbb és a felterjesztés szerint intézkedni fog. Ezután következik a tantestület nevsora, a tananyag beosztás, a tanulók osztályozása és a tanulókra vonatkozó statisztikai adatok. Ezek szerint a beírt növendékek összes száma 256. A tanév végén maradt 243. Ezek közül volt: rom. kath. 127, ág. ev. 13, ref. 18 és izraelita 98. Szorgalomra nevezett volt: kitűnő 11, jeles 31, jó 53, elégséges 92, elégtelen 66. Javíthat: 21. az osztály ismétlésére utasítottak: 34.

— **A polgári leányiskola** értesítőjét Gallauer Lujza igazgató »A gyermekek lelki betegségeiről« című tanulmányos értekezésével kezdte, melyben a különféle lelki betegségeket tárgyalja igen szépen. Az értekezés nagy pedagógiai gyakorlatra vall és igen szép nevelési utmutatásokkal szolgál. Ezt követi az igazgatói jelentés, mely az iskolai évnek hírtörténetet tünteti fel. Utána következik a tantestület nevsora, a növendékek nevsora és különféle statisztikai adatok. Az intézetbe összesen 319 növendék iratkozott be, ezekből kimaradt 6, tehát maradt az év végén 313. Vallás szerint volt: rom. kath. 161, ref. 25

ág. ev. 19 és izraelita 113. Szorgalomra nézve felsőbb osztályba léphet: 265, javíthat: 33 az osztály ismétlésére utasítottak: 10. A statisztikai adatok után a felállítandó női ipartanfolyamra vonatkozó utmutatások vannak a szülők tájékoztatására elősorolva, azután az elvégzett tananyag és a jövő tanévre szóló figyelmeztetés fejezi be az értesítőt. Mindket értesítő csinos kiállításra Fuchs Antal könyvnyomdáját dicséri.

Csarnok.

A hány ház, annyi szokás.

— Humoreszk. —

Írta: Valnicsek Béla.

— Maga kezdte az egészet.
— Ne komédiázzok, angyafom.
— Azért is maga kezdte. Tudja?
— No de, edesem.
— Semmi edesem. Ha maga enged, nincs veszekedés köztünk.
— Hallgasson már az egyszer.
— Nem hallgatok. Nem azért mentem férjhez, hogy hallgassak.

Azzal az egyik jobbra, a másik meg balra megy s egész napon át egymásra se néznek. Történet pedig ez a kis összekocczanás a Zoltayek esüdes magányában, boldog házasságuknak ötödik hónapjában. — Mert hát rettenetes unalmas is volna, ha szünös-szüntelen az az egyhangu, unalmas béke uralkodnék náluk. Legalább Zoltay így gondolkozik. Azért rögtönzött egy kis beke-bontót. — Ella ő nagyságának persze nem tetszett a ferje viselete. No de nem is csoda. Az első hetekben olyan engedelmes, szelíd volt. Bármit ohajlott, megtörtént. Gyakran nem is mondta meg kívánságát. Aurel az arczáról olvasta le. (A fiatal férfiak az arczokról is tudnak olvasni. Tudvalevőleg kitűnő physiognomikusok.) Most meg kikiabáhatja a tüdejét, nem lesz semmi. Mintha nem is a ferje-uranak szólna.

Ez pedig udvariatlanság, igazán udvariatlanság. Legalább Ella úgy veli. Egy védtelen nővel szemben oly figyelmetlennek lenni! S ha még ez volna az első összekocczanásuk. De ez már a harmadik, vagy negyedik. Aztán milyen esekélyesség miatt. Egyszer a kávé nem sikerült az Aurel szája íze szerint. Persze a lányomamnak ekenyeztetik az ilyen fiatal embereket. A legkifünőbb kávékkal szolgálnak eleinte és ráfogják, hogy az ő szemük fonyes, a kedves lányuk készítette.

(Vége következik.)

A Hazai Aszfaltipar Részvény-társaság.

Központi iroda: Budapest.

V., Arany János-utca 34. szám.

Elvállalja jótállás mellett legelőcsöbbon: járdák, folyosók, tantermek, templomok, boltok, magtárak, kapualjak, udvarok, terraszok, istállók, gyarak stb.

természetes aszfalttal való burkolását.

Uj épületek alapfalainak, valamint új és régi épületek és raktárak falainak nedvesség elleni elszigetelését, illetve nedves falak szárazzá tételét saját szabadalmazott rendszere szerint.

Kocsintak burkolását, saját kizárólagosan szabadalmazott aszfaltmacadam burkolatával.

Képviselő Újpesten:

SCHVARTZ LAJOS

aszfaltm. vezető.

Lakik: Bercsényi-utca 10.,

ki mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál.

A telefon-hírmondó

a leggyorsabb hírszolgáltató, reggel 10 órától esti 11 óráig a legújabb híreket közli. Minden **szenzációs hirt** riadójel előz meg.

Jelzi a csillagászatilag megállapított időt tizedmásodpercnyi pontossággal. Összes állomásain az **operaházi, népszínházi** előadások és **házihangversenyek** után **katona és czigányzenekar** is halható.

Előfizetés naponta csak 5 kr.

Előfizetéseket elfogad és felvilágosítást ad **Ladányi Emil** vezérfelügyelő vaczi-ut 8. sz.

2-15

Váradi J. és Fia

fényképész

Ujpest, Árpád-ut 39-dik szám.

Ajánlja új eredeti különlegességű **levélbélyeg fényképeit** kiváló kifogásolhatlan kiállításban.

A saját fénykép-levélbélyeg módjára van enyvezve és körüllyuggatva.

Igen alkalmas ajándéknak, emlékek s üzleti ajánlólevelekre.

A fényképek árai következők:

10 darab	1.-
25 >	2.-
50 >	3.50
100 >	6.-
500 >	25.-
1000 >	40.-

A megrendelés a beküldött fénykép után pontosan szállítatik.

A fénykép sértetlenül visszaadatik.

A fényképek valódiak s nem színnyomatok.

JUNGER ADOLF

vörös kolbász füstöldeje,

prágai sonka és franciaiai borok árudája,

bodega-tulajdonos.

Ujpest, István-tér 12. szám.

Ajánlja a nagyrédmű közönség figyelmébe a mai kor igényeinek teljesen megfelelő esinosan berendezett **Bodega-üzletét**, a melyben a legjobb **bel- és külföldi borok, Cognak, Sherry és likörök** palackokban kaphatók.

Prágai, Vesztfáli sonka a legjobb és legolcsóbb árak mellett.

Saját készítményű **kolbászok**, valamint naponta friss virstli a legjobb minőségben házhoz is szállítva kaphatók.

Eladó telkek.

Az „Ujpesti kereskedelmi és iparbank“ tulajdonát képező

Földessy-féle telkek

szabad kézből eladók.

A venni szándékozók ez ügyben bővebb értesítést nyerhetnek minden héten **szerdán délután 3-5 óra** közt a bank helyiségében Ujpest, Árpád ut 3. szám.

43